

dS + dinsdag 7 februari 2017 - Opinions

Charles Michel bezocht gisteren de Israëlische president Reuven Rivlin. © blg

Het witwaseffect van Law-Train

De Europese Unie, het federale parket en de KU Leuven werken samen met de Israëlische politie. Eva Brems vindt het hoog tijd om daar een einde aan te maken.

WINA BREMS

Wie? Hoogleraar mensenrechten (UGent).

Wat? Ook universiteiten kunnen het signaal geven dat ze het niet eens zijn met de verdrukking van een volledig volk.

Charles Michel bezoekt deze week Israël en Palestina. Dat is toevallig, want wij waren er ook net. Een week lang ontmoetten we mensenrechtenorganisaties en -experts. Het was een indrukwekkend relaas van grootschalige schendingen van het internationaal recht, van kleine mensen getroffen door groot onrecht, en af en toe ook van veerkracht en solidariteit.

De terechte verontwaardiging over de 'nieuwe' mensenrechtenschender in het Witte Huis mag ons niet doen vergeten dat een andere westerse bondgenoot straffeloos wekomt met structurele dis-

criminatione en verdrukking van een volledig volk. De lange duur van de bezetting, die dit jaar haar vijftigste jaar rondmaakt, creëert gewenning. Als de verontwaardiging afneemt, komt het perverse signaal: als je de mensenrechten maar lang genoeg blijft schenden, word je niet langer ter verantwoording geroepen. Als we dat toelaten, is het gedaan met de mensenrechten.

België mag niet meewerken aan het normaliseren van de illegale bezetting en de Israëlische repressie. Wat ons sterk opviel, vergeleken met vijf tot tien jaar geleden, is de veranderde houding bij de Palestijnse bevolking. Het is lang zoeken naar iemand die nog gelooft in een tweestatenoplossing. Het vertrouwen in de Palestijnse Autoriteit staat op een laag pitje. Voor een sprankel hoop zijn alle ogen gericht op de internationale gemeenschap. Wat zal onze premier namens België zeggen en waar zal hij over zwijgen? Nu de Israëlische regering opnieuw een

agressief koloniseringsbeleid voert, is een heldere publieke veroordeling hiervan het minste wat Michel moet doen.

Nu de Israëli's hun muur, het sluitstuk van een beleid van landroof en discriminatie, assertief promoten in hun toenadering tot Donald Trump, kan hij ook daar moeilijk over zwijgen. Maar zal hij zich durven uit te spreken?

Willekeurige arrestaties

Wat premiers doen en zeggen is belangrijk in de internationale relaties. Maar de normalisering van grootschalige mensenrechtenschendingen is niet enkel het werk van regeringen. Allerlei maatschappelijke actoren werken er – bewust of onbewust – aan mee. Een pijnlijk voorbeeld is het Europese onderzoeksprogramma Law-Train, waarin de KU Leuven en het federale parket partners zijn, en de Israëlische politie eveneens. Het is onethisch dat de Europese Unie de Israëlische politie aanvaardt als partner in onderzoeksprojecten. En het is onethisch dat de KU Leuven en het federale parket een dergelijke samenwerking aangaan en verderzetten. Belangrijker dan het geld dat ze in zo'n project ontvangen, is voor de Israëlische politie het 'witwas-effect' ervan. De Israëlische politie kan hiermee uitpakken als een vorm van legitimering, en kan naar binnen en naar buiten toe de schijn hooghouden dat de internationale gemeenschap hun vuile was onder de mat veegt.

En er is nogal wat vuile was. In Israël en de bezette gebieden creëert het optreden van de politie, het leger en de veiligheidsdienst een klimaat van constante terreur en miskennis van grondrechten van de Palestijnen. Het Comité tegen Foltering van de Verenigde Naties uitte deze zomer nog zijn bezorgdheid over foltering en mishandeling door deze drie organisaties. De Israëlische politie staat onder meer in voor de 'veiligheid' in Oost-Jeruzalem. Daarbij maken ze op grote schaal gebruik van willekeurige en hardhandige arrestaties, van mishandeling

en foltering tijdens ondervragingen, en van buitensporig geweld tegen demonstraties. Het meest schrijnend zijn de arrestaties van jongeren, inclusief kinderen van twaalf jaar oud, die net als volwassenen deze behandeling ondergaan zonder bijstand van een advocaat of andere volwassene. Al deze feiten zijn uitvoerig gedocumenteerd door Israëlische, Palestijnse en internationale organisaties. Toch is het uitzonderlijk dat leden van de politie ter verantwoording worden geroepen voor hun daden.

Portugal gidsland

Het project Law-Train, dat gaat over training in ondervragingstechnieken in de strijd tegen internationale drugshandel, is uiteraard geen project dat rechtstreeks foltering subsidieert of bevordert. Het probleem met Law-Train is de samenwerking met een problematische partner. Door met de Israëlische politie over ondervragingstechnieken te werken, net zoals men zou doen met een politiedienst die zich niet schuldig maakt aan de feiten die we beschreven, werkt het project mee aan het normaliseren van wat nooit normaal mag zijn.

Het Portugese ministerie van Justitie stapte al uit het project – officieel om budgettaire redenen, maar alles wijst erop dat ze niet medeplichtig willen zijn aan dit normaliseringsproject. Het federale parket en de KU Leuven kunnen en moeten dit ook doen. De UGent keurde in januari een mensenrechtenbeleid goed, dat onder meer samenwerking uitsluit met partners die schuldig zijn aan ernstige mensenrechtenschendingen. Het is moeilijk te geloven dat Rik Torfs, de rector van de KU Leuven die in een vorig leven het voortouw nam voor mensenrechten in de katholieke Kerk, de mensenrechtenimpact van zijn universiteit onbelangrijk vindt.

Mee ondertekend door Alexis Deswaef (voorzitter Ligue des Droits de l'Homme), Reine Meylaerts (hoogleraar KU Leuven) en Pieter Staes (advocaat).
